

Misja 27/06/2016

POJEDNANIE NAD MOGIŁAMI – PRACA NA RZECZ POKOJU

Niemiecki Związek Ludowy Opieki nad Grobami Wojennymi (niem. Volksbund Deutsche Kriegsgräberfürsorge e. V.) został założony z inicjatywy społeczeństwa w 1919 roku, w obliczu tragedii milionów żołnierzy poległych w I Wojnie Światowej. Dziś w Związku możemy mówić o ponadpartyjnym zaangażowaniu szerokiego grona osób.

Naszym wielkim pragnieniem jest zachować pamięć o wojnie i władzy totalitarnej oraz działać na rzecz porozumienia, pojednania i pokoju między ludźmi i narodami, a także bronić wolności i demokracji. Powyższe cele – działając w oparciu o statut naszego Związku – uczyniliśmy naszą misją.

CELE STATUTOWE

Opieka nad grobami wojennymi obejmuje opiekę nad mogiłami wszystkich ofiar wojny i totalitaryzmu, żołnierzy i ludności cywilnej, dbanie o pamięć w powszechnej świadomości i upamiętnianie, a także pracę z młodzieżą, współpracę ze szkołami oraz działania mające na celu wykształcenie postaw opartych na umiłowaniu pokoju i gotowości do porozumienia.

Nasze działania oparte są na międzynarodowym prawie humanitarnym i wartościach zakorzenionych w Konstytucji oraz Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. Opiekę nad grobami wojennymi należy rozumieć zawsze w kontekście międzynarodowym.

Mierzmy się z niemiecką historią: w I Wojnie Światowej i jej następstwach należy doszukiwać się początków epoki brutalnej przemocy i totalitarnych dyktatur, których szczytowy punkt przypadł na okres II Wojny Światowej. Napastnicza wojna nazistowskich Niemiec pochłonęła miliony ofiar wśród żołnierzy i ludności cywilnej, stając się przyczyną bezprzykładnych zbrodni, których kulminacją był mord popełniony na europejskich Żydach.

W tym kontekście nasuwa się pytanie o osobistą odpowiedzialność w warunkach dyktatury i wojny. Obarczanie winą wszystkich i mierzenie ich jedną miarą jest bezzasadne: większość walczyła w poczuciu spełniania swojego obowiązku wobec Ojczyzny. Wielu czuło się winnymi. Inni wyznawali zasadę „mnie to nie dotyczy”. Garstka stawiała opór.

Opłakujemy miliony ofiar, odczuwając współcierpienie ze wszystkimi ludźmi, którzy do dzisiejszego dnia w wielu wymiarach boleśnie odczuwają skutki wojny i rządów terroru.

ZADANIA

Groby wojenne

- Na mocy prawa międzynarodowego polegli podczas wojny mają prawo do wiecznego spoczynku.
- Z państwowego upoważnienia utrzymujemy, tworzymy i opiekujemy się niemieckimi cmentarzami wojennymi za granicą. Wspieramy podmioty sprawujące nadzór nad cmentarzami wojennymi w kraju i deklarujemy gotowość podjęcia dodatkowych działań na tym polu.
- Poszukujemy niepochowanych niemieckich ofiar wojennych, zapewniamy im godny pochówek oraz staramy się przywrócić im imię i nazwisko. Informujemy i wspieramy członków ich rodzin.
- Cmentarze wojenne w kraju i za granicą przekształcamy w miejsca publicznego upamiętnienia, pamięci, spotkania i zdobywania wiedzy.

Pamięć i upamiętnienie

- Kształtujemy w świadomości społeczeństwa pamięć o ofiarach wojny i totalitaryzmu. Ponadto wspieramy inicjatywy godnego upamiętnienia wszystkich, którzy oddali życie na służbie Republiki Federalnej Niemiec podczas misji zagranicznych.
- Dzień Żałoby Narodowej obchodzimy jako dzień pamięci wszystkich ofiar wojny i terroru, wpływając na jego kształt i wypełniając go nowymi treściami. W tym dniu staramy się wyrazić naszą odpowiedzialność za pokój, praworządność i wolność.
- Poszukujemy dróg wskrzeszenia pamięci w oparciu o dialog. Dlatego naszym pragnieniem jest poznanie i zrozumienie tak różniących się od siebie, historycznych doświadczeń i kultury pamięci naszych europejskich sąsiadów, znalezienie wspólnych mianowników i respektowanie odmienności.
- W sposób szczególny wspieramy porozumienie nad mogiłami wojennymi pomiędzy ludźmi pochodzącymi z krajów, których historia nacechowana była wzajemnymi waśniami i wrogością. W tym sensie od dawna już jesteśmy świadkami pojednania. Pracę w wymiarze międzynarodowym traktujemy również w odniesieniu do przyszłości jako wkład na rzecz pokoju i integracji w Europie.

Młodzież i kształcenie

- Cmentarze wojenne są dla nas miejscem spotkania i kształcenia świadomości w ujęciu historycznym i obywatelskim. Wspieramy wszelkie inicjatywy w tym zakresie. W naszych obozach wolontariackich, miejscach spotkań i placówkach edukacyjnych, a także w ramach rozmaitych projektów realizowanych w kraju i za granicą, zachęcamy do dyskusji na temat historycznych i aktualnych wydarzeń. Ważnymi partnerami w tym zakresie są dla nas szkoły oraz podmioty zajmujące się edukacją obywatelską.
- W ramach naszej pracy edukacyjnej staramy się przekazać takie wartości jak prawa człowieka, demokracja, pokój, stawiając czoła ekstremizmowi, nacjonalizmowi, rasizmowi i samowoli władzy.
- Przyczyniamy się do tego, że młodzi ludzie zaczynają samodzielnie kształtować pamięć i sposoby jej kultywowania. Dajemy im przestrzeń do odpowiedzialnego współdziałania. Jest to warunek dla zapewnienia opieki nad grobami wojennymi w przyszłości.

ORGANIZACJA

Związek wypełnia swoje zadania na poziomie federalnym i międzypaństwowym. Ze względu na naszą federalną strukturę znajdujemy partnerów na każdym szczeblu, oferując ludziom wsparcie na miejscu.

Stawiamy na wsparcie oraz zaangażowanie wolontariuszy ze wszystkich grup społecznych i wiekowych. Wspieramy partycypowanie i własną odpowiedzialność w organizacji, szczególnie we współpracy wolontariuszy i pracowników etatowych.

Współpracujemy na szczeblu federalnym i międzypaństwowym z innymi podmiotami i instytucjami zajmującymi się kulturą upamiętnienia i pamięci, z wojskiem, rezerwistami oraz związkami kultywującymi tradycje, instytucjami oświatowymi, kościołami i wspólnotami religijnymi, z partiami, stowarzyszeniami i związkami zawodowymi, z organami państwowymi i samorządowymi.

„Kto jednak zamyka oczy na przeszłość, staje się ślepy na teraźniejszość. Kto nie chce wspominać okrucieństwa, ten staje się podatny na niebezpieczeństwo ponownego zarażenia się. [...] Dlatego właśnie musimy zrozumieć, że nie może być pojednania bez pamięci.”

(Richard von Weizsäcker, uroczystość upamiętniająca w sali plenarnej parlamentu niemieckiego z okazji 40. rocznicy zakończenia II Wojny Światowej w Europie, 8 maja 1985 r.)